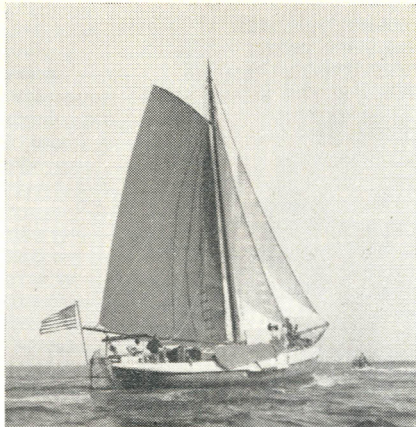

De botter Groote Beer

Het botterjacht **Groote Beer** in Amerikaanse wateren.

DE naam Groote Beer voor een botter zal wellicht herinneringen kunnen opwekken aan een botter van bijzonder grote afmetingen, zogenaamd gebouwd voor Hermann Goering en later verkocht naar Amerika. Inderdaad kreeg de botterbouwer Kok te Huizen in het begin van de oorlog van een Nederlandse jachtmakelaar opdracht tot de bouw van een botter van 52' x 17' x 4' (15,80 x 5,18 x 1,20). Dit is dus inderdaad heel wat groter dan een normale Zuiderzeebotter, die gewoonlijk omstreeks 44' (13,50 m) lang is. Toen later bleek, dat de opdrachtgever een Duitser was, een zekere Temler uit Berlijn (en niet Goering!), vertraagde Kok uiteraard de bouw zoveel mogelijk, zodat in 1945 het schip nauwelijks gereed was. Als vijandelijk vermogen werd de botter in dat jaar door de staat in beslag genomen en daarna verkocht aan de heer Greeve in Wassenaar.

De binnenafwerking vond daarop plaats door de firma Pander, onder toezicht van de binnenhuisarchitect van Erven Dorens. Het vele houtsnijwerk werd verricht door de beeldhouwer Fruin.

In 1953 ging de Groote Beer naar Amerika en werd daar allereerst door de Nederlandse exportcombinatie Feadship als tentoonstellingsschip gebruikt langs de Amerikaanse oostkust. In die periode beleefde ze een paar stormen „which made matchwood out of lesser vessels”. Na van eigenaar te zijn verwisseld ging de Groote Beer naar Amerika's westkust en werd daar in 1961 eigendom van de heer Howard Luray in Los Angeles.

Deze nieuwe eigenaar is bijzonder ingenomen met dit prachtige, maar inmiddels verwaarloosde schip en is druk bezig de Groote Beer in zijn oude glorie te herstellen. Daarbij is een uitvoerige correspondentie met de Stichting ontstaan over talloze details en technische bijzonderheden, hetgeen er weer toe heeft geleid, dat het hoofdstuk over de botter uit het boek „Ronde en Platbodemjachten” in het Engels werd vertaald.

Eind vorig jaar bestelde de heer Luray bij Molenaar in Grouw een nieuw grootzeil: ongeveer 95 m², te maken van bruineverfd Amerikaans katoen no. 4. Het zeil werd in het begin van dit jaar afgeleverd en vol trots zond de eigenaar mij onlangs bijgaande foto van de Groote Beer ergens in de Pacific.

Ook al blijkt daaruit, dat deze botter nog niet helemaal „in vorm” is, toch doet het goed te zien, met welke zorg dit echt Nederlandse schip in die verre wateren wordt omringd. In het tijdschrift Sea and Pacific Motorboot plaatste de heer Luray een artikel over zijn botter. Dat een dergelijk schip met zwaarden is uitgerust, schrijft hij daarin, spreekt wel vanzelf, want zwaarden „signify Holland as much as tulips and windmills.” H.

„THE BOTTERCLUB”

Kennelijk uitgaande van de gedachte, dat het allicht te proberen valt, schreef dezer dagen een Engelsman een airmailbrief aan: „The Botter Club, Amsterdam”. Hij vond het zelfs niet nodig zijn eigen adres op de achterkant van de enveloppe te vermelden.

Dank zij de vindingrijkheid van de P.T.T. kwam de brief met een enkele dag vertraging vlot terecht bij de secretaris van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten in Wassenaar. Deze heeft zo langzamerhand heel wat brieven betreffende onze oud-Nederlandse schepen beantwoord, maar de inhoud van dit epistel was toch weer apart:

„I have no idea whether a Botter Club exists, but if it does and you do receive this letter, I would be most grateful if you could give me some particulars about the rigging and general sailing of bidders. I recently purchased EB 56 - a 55-year old botter. I subsequently sailed it back here and have been converting it into a mobile homeyacht for my wife and I. Ultimately we plan to sail to the Côte d'Azur and live there”.

En doodlaconiek kwam daar achteraan: „My sailing experience is limited and I am very vague as to how to rig the boat.”

H.